

Testamentu, o czym zaświadcza Mk 10,38, gdy Jezus pyta synów Zebedeusza: "Czy możecie pić kielich, który Ja mam pić, albo przyjąć chrzest, którym Ja mam być ochrzczony?" (Mk 10:38).

Słowo "chrzest" w swoim prawdziwym sensie pojawia się pierwszy raz w związku z Janem, nazwanym właśnie Chrzcicielem. W jego przypadku jednak, poprzez symbolizm śmierci, chrzest nie jest gestem który sam z siebie przynosi oczyszczenie i usprawiedliwienie; chodzi natomiast o zewnętrzne wyrażenie wewnętrznego nawrócenia, rozumianego jako umarcie dla siebie i swojego grzechu.

⁵ Ciągnęła do niego cała judzka kraina oraz wszyscy mieszkańcy Jerozolimy i przyjmowali od niego chrzest w rzece Jordan, wyznając przy tym swe grzechy.

Ta lekka przesada odpowiada być może głębokiej i bardzo rozpowszechnionej idei tamtej epoki, która była nasiąknięta nadziejami mesjańskimi: Dlaczego przyjsie Mesjasza się opóźnia, podczas gdy Bóg nie pragnie niczego innego jak postać go swemu ludowi? Powód jest prosty: grzechy Izraela. Gdy tylko Izrael się nawróci, pojawi się Mesjasz. (por. Ba 1,15-3,8).

Rzeka Jordan była najbardziej naturalnym miejscem, w którym ludzie mogli zanurzyć się w wodzie; miejsce to może też stanowić nawiązanie do historii zbawczej Izraela (Joz 3-4).

⁶ Jan nosił odzienię z sierści wielbłądziej i pas skórzany około bioder, a żywił się szarańczą i miodem leśnym.

Niektórzy ubodzy w czasach Jana również jedli szarańczę i miód leśny. Ważniejsze jest jednak to, że Stary Testament podkreśla, iż Eliasz nosił podobny strój (2Krl 1,8) i podobnie jak Jan nie utrzymywał się z pomocy innych (2Krl 17,4,9). Oczekiwano, że Eliasz powróci przed nastaniem czasów ostatecznych (Ml 3,1; 4,5-6).

Wielu Żydów wierzyło, że od czasów Malachiasza nie było prawdziwych proroków, oraz że urząd ten zostanie odnowiony dopiero u schyłku czasów. Marek pragnie jednak, abyśmy doszli do przekonania, iż Jan z pewnością jest prorokiem.

⁷ I tak głosił: «Idzie za mną mocniejszy ode mnie, a ja nie jestem godzien, aby się schylić i rozwiązać rzemyk u Jego sandałów.

To wyrażenie zwykle wskazuje na postawę ucznia, który idzie za mistrzem (por. 1Krl 19,21). Być może Jezus u początków był uczniem Jana Chrzciela?

Uczniowie służyli zwykle swoim nauczycielom w taki sposób, w jaki niewolnicy usługiwali swoim panom - wykonywali wszystkie prace z wyjątkiem najbardziej poniżających czynności (takich jak zdejmowanie sandałów swemu mistrzowi). Jan czuje się niegodny, by być nawet niewolnikiem Mesjasza.

⁸ Ja chrzcilem was wodą, On zaś chrzcic was będzie Duchem Świętym».

Mimo swojego dużego znaczenia, chrzest Jana ogranicza się jedynie do chrztu z wody, do zanurzenia, które pomaga uświadomić sobie to jak bardzo człowiek potrzebuje Boga do zbawienia. Chrzest udzielany przez Jezusa jest radykalnie inny, ponieważ zanurza człowieka w Duchu Bożym, który jest Duchem świętości i życia.

2 NIEDZIELA ADWENTU (B) MK 1,1-8

I: Iz 40,1-5.9-11; II: 2P 3,8-14

¹ Początek Ewangelii o Jezusie Chrystusie, Synu Bożym.

² Jak jest napisane u proroka Izajasza: Oto Ja posyłam wysłańca mego przed Tobą; on przygotowuje drogę Twoją.

³ Głos wołającego na pustyni: Przygotujcie drogę Panu, Dla Niego prostujcie ścieżki!

⁴ Wystąpił Jan Chrzciel na pustyni i głosił chrzest nawrócenia na odpuszczenie grzechów.

⁵ Ciągnęła do niego cała judzka kraina oraz wszyscy mieszkańcy Jerozolimy i przyjmowali od niego chrzest w rzece Jordan, wyznając przy tym swe grzechy.

⁶ Jan nosił odzienię z sierści wielbłądziej i pas skórzany około bioder, a żywił się szarańczą i miodem leśnym.

⁷ I tak głosił: «Idzie za mną mocniejszy ode mnie, a ja nie jestem godzien, aby się schylić i rozwiązać rzemyk u Jego sandałów.

⁸ Ja chrzcilem was wodą, On zaś chrzcic was będzie Duchem Świętym».

SAMUEL DORASTAŁ, A PAN BYŁ Z NIM. NIE POZWOLIŁ UPAŚĆ ŻADNEMU JEGO SŁOWU NA ZIEMIĘ (1Sm 3:19)

¹ Początek Ewangelii o Jezusie Chrystusie, Synu Bożym.

² Jak jest napisane u proroka Izajasza: Oto Ja posyłam wysłańca mego przed Tobą; on przygotowuje drogę Twoją.

Wj 23:20 Oto Ja posyłam anioła przed tobą, aby cię strzegł w czasie twojej drogi i doprowadził cię do miejsca, które ci wyznaczyłem.

Ml 3:1 Oto Ja wyślę anioła mego, aby przygotował drogę przede Mną, a potem nagle przybędzie do swej świątyni Pan, którego wy oczekujecie, i Anioł Przymierza, którego pragniecie. Oto nadejdzie, mówi Pan Zastępów.

Mt 11:10 [Jezus o Janie] On jest tym, o którym napisano: Oto Ja posyłam mego wysłańca przed Tobą, aby Ci przygotował drogę.

J 3:28 Wy sami jesteście mi świadkami, że powiedziałem: Ja nie jestem Mesjaszem, ale zostałem przed Nim postany.

³ Głos wołającego na pustyni: Przygotujcie drogę Panu, Dla Niego prostujcie ścieżki!

Iz 40:3 Głos się rozlega: «Drogę dla Pana przygotujcie na pustyni, wyrównajcie na pustkowiu gościniec naszemu Bogu!

J 1:23 [Jan] Odpowiedział: «Jam głos wołającego na pustyni: Prostujcie drogę Pańską, jak powiedział prorok Izajasz».

⁴ Wystąpił Jan Chrzciel na pustyni i głosił chrzest nawrócenia na odpuszczenie grzechów.

Mt 3:6 Przyjmowano od niego [Jana] chrzest w rzece Jordan, wyznając przy tym swe grzechy.

Dz 13:24 Przed Jego przyjściem Jan głosił chrzest nawrócenia całemu ludowi izraelskiemu.

Dz 2:38 «Nawróćcie się - powiedział do nich Piotr - i niech każdy z was ochrzci się w imię Jezusa Chrystusa na odpuszczenie grzechów waszych, a weźmiecie w darze Ducha Świętego.

⁵ Ciągnęła do niego cała judzka kraina oraz wszyscy mieszkańcy Jerozolimy i przyjmowali od niego chrzest w rzece Jordan, wyznając przy tym swe grzechy.

⁶ Jan nosił odzienie z sierści wielbłądziej i pas skórzany około bioder, a żywił się szarańczą i miodem leśnym.

2Krl 1:8 Odpowiedzieli mu: «Był to człowiek w płaszczu z sierści i pasem skórzany przepasany dokoła bioder». Wtedy zawołał: «To Elias z Tiszbe!»

Mt 11:8 Ale coście wyszli zobaczyć? Człowieka w miękkie szaty ubranego? Oto w domach królewskich są ci, którzy miękkie szaty noszą. [Jezus o Janie]

Kpł 11:21 Ale będziecie jeść spośród czworonożnych latających owadów tylko te, których tylne kończyny wystają ponad nogami przednimi, aby mogły skakać na nich po ziemi.

⁷ I tak głosił: «Idźcie za mną mocniejszy ode mnie, a ja nie jestem godzien, aby się schylić i rozwiązać rzemyk u Jego sandałów.

Mt 3:11 Ja was chrzczę wodą dla nawrócenia; lecz Ten, który idzie za mną, mocniejszy jest ode mnie; ja nie jestem godzien nosić Mu sandałów.

Dz 13:25 A pod koniec swojej działalności Jan mówił: "Ja nie jestem tym, za kogo mnie uważacie. Po mnie przyjdzie Ten, któremu nie jestem godny rozwiązać sandałów na nogach".

⁸ Ja chrzcilem was wodą, On zaś chrzcić was będzie Duchem Świętym».

J 1:33 Ja Go przedtem nie znałem, ale Ten, który mnie posłał, abym chrzcił wodą, powiedział do mnie: "Ten, nad którym ujrzysz Ducha zstępującego i spoczywającego nad Nim, jest Tym, który chrzci Duchem Świętym".

Dz 1:5 Jan chrzczył wodą, ale wy wkrótce zostaniecie ochrzczeni Duchem Świętym».

J 16:7 Jednakże mówię wam prawdę: Pożyteczne jest dla was moje odejście. Bo jeżeli nie odejdę, Pocieszyciel nie przyjdzie do was. A jeżeli odejdę, pošlę Go do was.

SAMUEL DORASTAŁ, A PAN BYŁ Z NIM. NIE POZWOLIŁ UPAŚĆ ŻADNEMU JEGO SŁOWU NA ZIEMIĘ (1Sm 3:19)

¹ **Początek Ewangelii** o Jezusie Chrystusie, Synu Bożym.

To słowo podkreśla z jednej strony nowość w odniesieniu do wszystkiego co było wcześniej a z drugiej strony zapowiada pewien rozwój wydarzeń. Rzeczywiście pewne "niejasne" początki staną się zrozumiałe jedynie z perspektywy końca: po uniżeniu, a raczej, dzięki uniżeniu w życiu i śmierci, Jezus jest uwielbiony, wywyższony i ogłoszony mesjańskim królem. Temat początku, tak potrzebny do zrozumienia rozwoju wydarzeń z życia Jezusa (narodzenie, śmierć, uwielbienie) to klasyczny temat, wręcz "techniczny" wśród autorów Nowego Testamentu (Mt 4,17; Łk 3,23; J 2,11; Dz 1,1; 10, 37).

Greckie słowo "ewangelia" oznacza dobrą nowinę przyniesioną przez posłańca. W greckim przekładzie Izajasza użyto tego samego słowa na określenia dobrej wieści o tym, że Bóg odnowi swój lud i zaprowadzi swoje królestwo.

www.lectiodivina.pl

² Jak jest napisane u proroka Izajasza: Oto Ja posyłam wysłańca mego przed Tobą; on przygotowuje drogę Twoją.

W paralelnym fragmencie Mateusza (3,3) i Łukasza (3,4), bezpośrednio po wzmiance o Izajaszu nasztępuje tekst Iz 40,30. Redaktor drugiej ewangelii umieścił właśnie tutaj inne proroctwo, które na początku odsyła do Wj 23,20 a potem przywołuje Ml 3,1. Powołując się na Wj 23, Marek być może chce zasugerować, że Jezus i lud wybrany właśnie wchodzi do ziemi obiecaniej. Cytując Ml 3, Marek widzi w Janie Chrzcicielu proroka Eliasza, który wrócił by przygotować drogi Panu.

³ Głos wołającego na pustyni: Przygotujcie drogę Panu, Dla Niego prostujcie ścieżki!

Wystąpienie Jana na "pustyni" mogło przywoływać dawne dzieje Izraela, zwłaszcza że Iz 40,3 przepowiadał, iż pojawi się tam zwiastun nowego Wyjścia z Egiptu, zaś wielu Żydów oczekiwało, że Mesjasz poprowadzi ich przez pustynię jako nowy Mesjasz.

Guerric z Igny (ok. 1070-1157): Posłuchajmy jednak, co do nas woła głos Słowa, abyśmy kiedyś przeszli od głosu do Słowa. „Przygotujcie - mówi - drogę Panu, czyniąc prostymi Jego ścieżki“ (Mk 1,3). Przygotowuje drogę ten, kto poprawia życie; ścieżkę czyni prostą ten, kto prowadzi surowe życie. Życie prawe jest ową drogą prostą, przez którą Pan do nas przychodzi; On sam nas o tym już uprzednio powiadomił. Pan bowiem kieruje krokami człowieka (Ps 36,23) i tak bardzo ukochał tę drogę, że chętnie przyszedłszy do człowieka, z nim też dalej wędruje. Jeśliby jednak Pan nie przygotował swego do nas przyjścia - jest On drogą, prawdą i życiem (J 14,6) - również i nasza droga nie mogłaby zostać poprawiona według zasad prawdy i przez to samo zostać skierowana na drogę wieczności. „W jaki sposób może młodzieniec poprawić drogę swoją, jeśli nie strzec mów“ (Ps 118,9) Jego i krocząc śladami Tego, który sam się uczynił drogą, którą moglibyśmy przyjść do Niego? „Oby drogi moje były skierowane, o Panie tak, bym strzegł dróg Twoich“ (Ps 118,5), abym dzięki słowom warg Twoich mógł kroczyć także trudnymi drogami. Bo one, choć wydają się być twardymi dla ciała, które jest słabe, to jednak są słodkimi i wydają się pięknymi dla ducha, jeśli tylko jest on ochoczy. „Drogi Jego - mówi - są piękne, a wszystkie drogi Jego niosą pokój“ (Prz 3,17). Takimi są drogi Pana. Nie tylko spokojne, ale i niosące pokój są drogi mądrości, bo jeśli człowiek idzie drogami, które podobają się Panu, to nawet nieprzyjaciół nawróci ku pokojowi (Prz 16,7). „Jeśliby Izrael chodził moimi drogami - mówi - wniwecz obróciłbym jego nieprzyjaciół i na ich dręczycieli podniósłbym rękę moją“ (Ps 80,15). Jakaż więc jest inna przyczyna tego, że ucisk i nieszczęście na ich drogach, jeśli nie ta, że nie poznali drogi pokoju? (Ps 13,3).

⁴ Wystąpił Jan Chrzciciel na pustyni i głosił chrzest nawrócenia na odpuszczenie grzechów.

Nie jest niemożliwe, by Jan Chrzciciel, który pozostał na pustyni w wieku młodzieńczym (Łk 1,80) nie został wykształcony przez Esseńczyków z Qumran. W pewnym momencie jednak zostawił on tą wspólnotę, by realizować własne powołanie.

Słowo chrzest, pierwotnie nie wskazywało na obmycie lub ryt oczyszczenia ale na utonięcie, unicestwienie. To znaczenie jest jeszcze obecne w epoce Nowego

www.lectiodivina.pl